

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ
ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ**

20-21 вересня 2024 року

Одеса – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА
ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

20-21 вересня 2024 року

Одеса – 2024

В збірнику наведені матеріали, які докладалися на II Міжнародній науково-практичній конференції «Психологія життєвого простору особистості в сучасних умовах кризи, глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя» (м.Одеса, 20-21 вересня 2024р.), висвітлюються: результати науково-практичної діяльності Міжнародного гуманітарного університету й інших ЗВО та організацій України і зарубіжжя.

Психологія життєвого простору особистості в сучасних умовах кризи, глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (20-21 вересня 2024р.), м. Одеса. – Міжнародний гуманітарний університет. - 344 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Громовенко Костянтин Вікторович – ректор Міжнародного гуманітарного університету, професор, доктор юридичних наук, заслужений юрист України.

Заступники голови редакційної колегії:

Лефтеров Василь Олександрович – перший проректор Міжнародного гуманітарного університету, доктор психологічних наук, професор;

Меленчук Наталя Іванівна – завідувачка кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету, кандидат психологічних наук, доцент.

Секретар редакційної колегії

Єрмакова Світлана Станіславівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету;

Члени редакційної колегії:

Михайлов Микола Аркадійович – проректор з питань навчально-інноваційного розвитку та економічної діяльності Міжнародного гуманітарного університету.

Адамова Ганна Володимирівна – доктор філософії (PhD), декан Факультету лінгвістики та перекладу Міжнародного гуманітарного університету;

Іванова Оксана Станіславівна – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного гуманітарного університету;

Кічук Надія Василівна - дійсний член Академії вищої освіти України та Міжнародної академії педагогічних і соціальних наук, доктор педагогічних наук, професор, декан Педагогічного факультету Ізмаїльського державного гуманітарного університету (м. Ізмаїл);

Максименко Юрій Борисович - доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної та диференціальної психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Борінштейн Євген Русланович - доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»;

Миронець Сергій Миколайович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Державного торговельно-економічного університету;

Жигалкіна Наталя Віталіївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету;

Косенко Корнелія Артурівна – доктор медичних наук, професор кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету;

Поплавська Єва Вадимівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету;

Зеленська Ольга Валентинівна – викладач кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету;

Волощенко Борис Олексійович – викладач кафедри педагогіки та психології Міжнародного гуманітарного університету.

Рекомендовано до друку Вченою Радою МГУ
(Протокол № 1 від 21 вересня 2024р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

Ковальська Н.А.
*кандидатка філологічних наук, доцентка,
доцентка кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки,
Одеський національний економічний університет*

БЕЗПЕРЕРВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Стрімкий розвиток людства спричиняє загальні цивілізаційні, суспільно-культурні та соціально-економічні зміни. Швидкість, з якою відбуваються ці зміни, постійно зростає, і кожне наступне покоління опановує чергові науково-технічні відкриття, намагаючись встигнути їх засвоїти до появи чогось нового. Такий темп трансформації суспільства і загалом людської цивілізації вимагає постійного розвитку особистості, її професійного зростання, що супроводжується постійним навчанням. Характерне для попереднього покоління навчання на все життя втратило свою актуальність. Наразі ключовою вимогою сьогодення до сучасного покоління є навчання протягом усього життя, що дозволяє особистості брати активну участь у житті суспільства, швидко адаптуватися до змін історичних, політичних, економічних, культурних тощо.

Вивченню питання розвитку особистості в контексті загальноцивілізаційних трансформацій, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, що, в свою чергу, і сприяє безперервності навчального процесу, присвячено велику кількість наукових розвідок сучасних науковців, педагогів і психологів, серед яких: В. Андрущенко, О. Баніт, Л. Блишак, О. Голубенко, О. Горецька, Т. Десятов, М. Дорошенко, О. Завгородня, І. Зязюн, Ю. Краснов, В. Кремень, В. Кудін, Н. Кузьміна, С. Ніколаєнко, Л. Пуховська, І. Черезова, В. Шинкарук, М. Ярмаченко та інші.

Глобалізація, що охоплює економічні, соціальні, політичні та культурні сфери, потребує відповідної трансформації сучасної освіти. Загальний процес інтеграційного розвитку, за висновками В. Ю. Бикова, складається з таких основних компонентів: освітні й освітньо-професійні стандарти; зміст

різнорівневої дошкільної, загальної і професійної освіти; навчально-методичне забезпечення; методи, засоби і технології дошкільної, загальної і професійної освіти, післядипломної освіти; методи, засоби і технології оцінювання рівнів навчальних досягнень і професійних компетентностей, підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів освіти; організаційно-функціональна і структурна будова системи освіти; методи, засоби і технології наукової діяльності; комп'ютерні мережі навчальних закладів, наукових установ і органів управління освітою; бази освітніх і наукових даних; бібліотечна справа; системи мас-медіа, що пропонують освітні і науково-популярні програми; законодавче і нормативно-правове забезпечення освітньої і наукової діяльності; економічні механізми і процеси господарювання, функціонування і розвитку освіти і науки; системи зайнятості [2, с. 31–32].

Згідно із Національною доктриною розвитку освіти в Україні освіта є фундаментальним інструментом для досягнення соціального добробуту, реалізації національних цілей та зміцнення позицій держави на глобальному ринку. Так стратегічним завданням держави має стати забезпечення пріоритетності розвитку освіти і науки.

Швидкий розвиток технологій спонукає до формування інноваційних підходів до організації навчального процесу. Сучасна педагогіка орієнтована на пошук таких методів навчання, які б сприяли всебічному розвитку особистості. О. А. Дубасенюк наголошує, що «метою освіти і виховання має бути професійно компетентний, ініціативний, творчий громадянин, наділений почуттям обов'язку і відповідальності перед суспільством, здатний швидко адаптуватися до сучасного світу, характерними рисами якого є підвищення ролі особистості, інтелектуалізація її діяльності у контексті швидких змін техніки і технологій, неперервного експонентного зростання обсягів інформації і поновлення знань, постійного розширення та поглиблення сфер наукового дослідження» [3].

Навчання людини, як загальноосвітнє, так і професійне, передбачає не лише засвоєння теоретичного матеріалу та практичних навичок, а й формування комплексу компетенцій, що включають як загальні життєві навички, так і спеціалізовані знання, необхідні для виконання професійних обов'язків. Більше того, навчання має розвивати в особистості здатність до самонавчання, тобто постійного оновлення та поповнення своїх знань і вмінь протягом усього життя.

Отже, знання сьогодні – це найважливіший ресурс для успіху в конкурентному середовищі. Інші фактори швидко втрачають свою цінність, а знання можуть бути використані лише кваліфікованими фахівцями.

В умовах високої конкуренції на ринку праці перевагу мають фахівці, які демонструють: глибоке розуміння здобутих знань та вміння креативно застосовувати їх для вирішення нестандартних завдань; здатність до аналізу інформації та формулювання власних висновків; розвинені комунікативні навички та вміння чітко висловлювати свої думки; постійну жагу до саморозвитку та освоєння нових технологій [4].

Сучасний фахівець – це не лише висококваліфікований спеціаліст у своїй галузі, а й особистість, здатна бути конкурентоспроможною, адаптуватися до змін, будувати ефективні взаємовідносини та активно брати участь у соціальному житті.

Ефективна організація навчання особистості вимагає послідовного використання спеціалізованих технологічних інструментів, які забезпечать реалізацію виявлених інноваційних підходів. Серед найбільш перспективних технологій можна виокремити: технологію кооперативного навчання; ігрову технологію; проектну технологію; технологію розвитку критичного мислення; технологію навчання на основі дебатів і дискусій; технологію ситуаційного навчання [3].

Освіта має готувати фахівців, здатних: 1) самостійно конструювати знання та застосовувати їх на практиці; 2) критично оцінювати інформацію та

розвивати власне мислення; 3) ефективно комунікувати та співпрацювати в команді; 4) постійно вдосконалюватись та розширювати свої компетенції.

Особлива увага приділяється наразі післядипломній освіті, яка впливає на розвиток особистості, відіграє вагомий роль у її професійному розвитку. Існуюча освітня політика дедалі більше орієнтована на забезпечення доступності післядипломної освіти. Окрім цього до навчальних закладів післядипломної освіти сформовані й інші завдання, як от: забезпечення максимально високої якості післядипломної освіти; формування високоякісного кадрового потенціалу завдяки створенню власних наукових шкіл; створення високоякісної матеріально-технічної бази [1, с. 203–204].

Отже, модернізація української освіти відповідно до глобальних трендів є необхідною умовою для забезпечення безперервного професійного зростання фахівців. Високий рівень освітніх послуг є стратегічним ресурсом держави, необхідною умовою для формування конкурентоспроможного кадрового потенціалу, здатного успішно інтегруватися в сучасне суспільство та адаптуватися до постійних змін.

Література

1. Аналіз освітньої політики: теорія і практика управління на місцевому рівні: наук. посіб. / авт. кол.: В.Г. Базілюк, Т.Є. Бойченко, Л.М. Забродська [та ін.]; Держ. вищ. навч. заклад «Ун-т менедж. освіти». К.: Вид-во ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» НАПН України, 2014. 306 с. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8108/1/аналіз_освітн_ої_політики.pdf.

2. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: Монографія. К.: Атака, 2009. 684 с.

3. Дубасенюк О.А. Модернізація системи освіти в Україні в умовах сучасних глобалізаційних процесів. *Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія*: монографія / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Віктора Огневюка, Світлани Сисоевої. К.: ТОВ «Видавниче підприємство

«ЕДЕЛЬВЕЙС», 2013. С. 253–262. Режим доступу:
<http://eprints.zu.edu.ua/12700/1/2.pdf>.

4. Петранговська Н.Р. Сучасні вимоги до професійної підготовки фахівця немовного профілю в рамках загальноєвропейських рекомендацій з іноземної мови у немовних вищих навчальних закладах. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2004. № 19. С. 202–207. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/647/1/04pnrvnz.pdf>.

АДАПТАЦІЯ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
<i>Демченко А.В.</i>	
ТРАНСГУМАНСТИЧНІ МАРКЕРИ РОЗВИТКУ СВІДОМОСТІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	115
<i>Заранко К.С.</i>	
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК ДОСЯГНЕННЯ ЖИТТЄВОГО УСПІХУ	118
<i>Єрмакова С. С.</i>	
ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ ПАРАДИГМА...	122
<i>Єрмакова С. С.</i>	
ЕМОЦІЙНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ОСВІТЯНИНА В УМОВАХ КРИЗИ.....	125
<i>Єрмакова С. С., Логінова М. А.</i>	
ЖИТТЄВИЙ ПРОСТІР ОСОБИСТОСТІ ЯК МОДЕРАТОР ЇЇ ПРОФЕСІЙНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ.	128
<i>Єрмакова С. С., Фурдуй А. О.</i>	
ЕМОЦІЙНІ ТА КОГНІТИВНІ НАСЛІДКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	132
<i>Єрмакова С. С., Гордієвська А. Р.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	135
<i>Іванова О. С.</i>	
ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОЇ ЛЮДИНИ І ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА.....	138
<i>Іванченко О. І.</i>	
ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ НА УРОКАХ АНГЛІСЬКОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	141
<i>Кабанцева А. В.,</i>	
КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА У ГОРЮВАННІ	144
<i>Кабанцева А. В., Стеценко Г. В.,</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ У ПСИХОЛОГІЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ТРАВМОЮ ВІЙНИ	148
<i>Кабанцева А. В., Волкова О.П.,</i>	
СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ ПІД ЧАС ТРАВМАТИЧНИХ ПОДІЙ: ВІЙНА ОЧИМА ДІТЕЙ	152
<i>Ковальова О. О., Єрмакова С. С.</i>	
МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПОСИЛЕННЯ РЕПУТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	156
<i>Кадієвська І. А.</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	161
<i>Ковальська Н.А.</i>	
БЕЗПЕРЕРВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	166